

Miroslav Olič

středoškolský profesor a ředitel gymnázia v.v.
Zbraslav, 14. února 1923 - Dobříš, 22. dubna 2011

Jeho vztah k mladým lidem byl bezesporu formován skautským hnutím, učitelskou dráhu nastoupil za války na Křivoklátsku, pak v Příbrami, Novém Kníně a v letech 1953 – 1998 s krátkou přestávkou působil na Dobříši. Zde se také mezi roky 1966 – 1984 stal ředitelem gymnázia.

V tomto období vzniklo úžasné prostředí a tradice, z kterých gymnázium žije dodnes. Ředitel nestraník vytvořil přátelské ovzduší mezi pedagogy, odstranil přehradu mezi učiteli a studenty. Tolerance, demokratičnost, pochopení a smysl pro humor, vysoká vědomostní úroveň i relativní politický klid, to vše v harmonickém celku se staly duchem školy.

Pan Miroslav Olič zůstane s celou svou renesanční vědomostní šířkou i myšlenkovou hloubkou křesťanského filosofa navždy ve všech srdcích

Kamarád nad jiné

Když jsem nastoupil na Dobříš do školy na podzim 1958 jako nezkušený absolvent, setkal jsem se na jedenáctiletce s řadou kolegů. Pan profesor Olič mi od začátku imponoval – ostatně jeho názor ve sboru byl obecně vážen. Nejednou jsem se setkal s tím, že některý kolega hodnotil své vlastní úmysly větou: „Co by tomu řekl Olič?“. Prostě Mirek byl morální autorita.

Snad to byly podobné zážitky ze skautingu, podobná aprobace či stejné postoje politické, z nichž vyvěraly začátky našeho přátelství. Přitom věkový rozdíl mezi námi vedl k tomu, že jsem v určitém období k němu získal až synovské city.

Byl to neuvěřitelně všestranně vzdělaný a chytrý člověk, vždy připravený pomoci a poradit. Pamatuji se, jak jsem byl nedlouho po nástupu do školy vystaven určitému nátlaku stát se donašečem. Co času jsme prodebatovali, jak se z té hrůzy vyvléknout a jak zdůvodnit odmítnutí. Nakonec to byl Mirkův nápad vstoupit do „Společnosti pro šíření kulturních a vědeckých znalostí“ a zaštitit se veřejně prospěšnou prací. Spolu jsme pak v Městské knihovně v Dobříši připravovali různé přednášky „nezávadného obsahu“, které by neodporovaly našim zásadám a přesvědčení.

Měl rád své studenty a věnoval jim spoustu času. Sám byl vlastně věčný kluk. Slavné byly jeho výlety, při kterých se nesmělo celý víkend mluvit česky, jen anglicky nebo německy. Miloval vtipy a s oblibou je vyprávěl. Dovedl se ne smát, ale nakažlivě chechtat.

Jen málo našich žáků ví, kolika z nich pomohl získat doporučení ke studiu ať už u nás, nebo pak na vysoké škole. Už jako ředitel, ač nestraník, musel jezdit na okresní výbor KSČ se seznamy ke studiu přihlášených uchazečů a vždy se mu podařilo u několika zvrátit nedoporučení. Jednou jsem se ptal, jak to dělá. Odpověď byla typická: „Člověče, já vlastně nevím. Přijdu tam, řeknu pár vtipů, i třeba lehce protirežimních, oni se smějou, asi jsou rádi, že s nimi jednám jako s normálními lidmi, no a pak se to třeba podaří.“ Myslím, že je to trochu jinak. Mirkův morální kredit byl tak vysoký, že i někteří komunisté se sem tam zastyděli za nejhorší nespravedlnosti.

Někdy měl smůlu. Kdykoli jsme jeli do ciziny, celníci prohlíželi jeho zavazadlo. Sám říkal, že za to může jeho „protistátní ksicht“. Jednou, jeli jsme někam do východního Německa, přišel na nádraží s tím potouchlým výrazem, který vždy nasadil, když vymyslel nějakou lumpárničku. Na hranicích přišel do kupé německý celník a samozřejmě ukázal na Mirka a chtěl vidět jeho zavazadlo. Mirek ochotně otevřel kufr – na všem, co tam bylo, trůnila velká barevná publikace „SS v akci“. Celník se otočil a bylo po prohlídce.

Mirkova zvidavost vedla k jeho velké všetečnosti. V létě 1968 jsme spolu byli v Anglii a několik dní jsme bydleli u známých ve vile, která byla úžasně technicky vybavena. Mirka zvláště přitahovala koupelna, co tam bylo knoflíků, tlačítek, táhel a páček! Zrovna jsem se holil a Mirek seděl ve vaně po krk ve vodě. Samozřejmě sahal na všechno, nač dosáhl. Najednou to žbluňklo, musel otevřít nějaký rychlý odtok, během několika vteřin seděl nahatý v prázdné vaně. Mirka hned tak něco nevyvedlo z míry, ale tehdy to opravdu byly „ježkovy voči“.

O Mirkovi by se dalo vyprávět nekonečně dlouho. Mimořádní lidé, jako byl on, se už dnes nerodí, ať aspoň žije dál v srdcích a vzpomínkách těch, kteří měli to štěstí a poznali ho.

Aleš Vondráček

Oličovo gymnázium

Kdykoliv zaslechnu slovo „gymnázium“, vynoří se mi v hlavě naše škola – Gymnázium Karla Čapka v Dobříši. Ale pro mě to je gymnázium pana profesora Miroslava Oliče. Karel Čapek by to jistě pochopil. Pan profesor patřil k těm lidem, na které se nezapomíná. Za ty roky, co na gymnáziu učil a později dělal ředitele, vtisknul škole svoji duši a udělal z ní tu školu, o které rádi říkáme, že je naše.

Měl rád své studenty a sledoval je i potom, co opustili školu. Radoval se z jejich úspěchů, mrzely ho jejich nezdary a těžce nesl, když někteří v životě zklamali. Měl své žáky po celé republice, a ve světě od Kanady po Austrálii. Rád se se všemi setkával a vzpomínal na

Oslava 85. narozenin, 2008

některá zvláštní setkání. Vyprávěl, jak jednou na zájezdu do Francie, když si našel místo na pláži, se zvednul vedle z písku nějaký chlápek, ukázal na něj a řekl: „*Vy jste mě dal čtyřku z latiny*“ a zase odešel. A nebo jednou, když jsme se se zájezdem trochu ztratili po objížďkách v jižních Čechách, vyběhnul z autobusu k nejbližšímu domu, zeptat se na cestu. V patře se otevřelo okno a paní na něj něco zavolala. Rozzářil se, šermoval rukama a když se vrátil zpátky, povídá: „*Tak já se jdu ptát na cestu, tam vykoukne nějaká ženská a povídá mi: Co potřebujete pane Olič?*“.

Vím ale o jednom setkání, které ho trochu vyvedlo

z míry. Jel vlakem někam na Moravu a do kupé přistoupila eskorta, která převázela potrestaného. Ten chvíli pokukoval a potom se začal vehementně k panu profesorovi hlásit jako jeho bývalý žák. Profesor Olič pak vyprávěl, jak byl nervózní, dlouho nemohl najít téma společné řeči a oddychl si, když vystoupili.

Poslední roky, pokud mu to zdraví dovolilo, rád chodil na dvě deci červeného a kávu na náměstí do

Velbloudu. Čekala ho tam veselá parta bývalých žáků, kterým opakoval něco z dějepisu a nebo vzpomínali na společné zážitky ze školy a z cest.

Kavárnu naposledy navštívil v červnu loňského roku. Chybí nám tam. Měli jsme štěstí, že jsme se s ním potkali.

Vladimír Hanus

Hernajs

Maturovala jsem na Jedenáctileté střední škole v roce 1959, třídní učitel Miroslav Olič. Učil nás dějepis, angličtinu a němčinu. Díky jemu jsou dějiny mou celoživotní láskou a moc mě mrzí, že o anglickém jazyce se to nedá říci. Jak by se to dnes hodilo.

Vzpomínek je moc, nejčastěji se mi vybavuje: otevřou se dveře ve třídě a pan učitel Olič vejde rychlým krokem řkouc „*Hernajs, to mám dneska vztek, to mám vztek!*“, dojde před lavice, vytáhne notes a už to začíná, zkoušení. Po několika pětkách se pan učitel uklidní, pokračuje ve výkladu a ke konci hodiny prohlásí: „*Kdo dnes dostal špatnou známku, neplatí to, příště si to můžete opravit.*“

Další střípek vzpomínek: pan učitel trpěl sennou rýmou a to tak moc, že při školním výletě z vlaku viděl kupky sena a nestačily mu kapesníky. Samozřejmě při jeho hodinách nechyběly na stole kytky z naší zahrádky. Po letech, když jsem sennou rýmu měla také, brala jsem to jako spravedlivý trest za ty kytky na katedře.

Při sjíždění řeky Lužnice jsem s ním byla na pramici a pro posádku pramice jsem i vařila. Nevím, kdo byl větší chudák, jestli já při jejich kritice, určitě oprávněné nebo oni, když moje výtvary museli jíst. Při odpočinku pan učitel pilně trénoval plavání, a když jsem napočítala 4 tempa, které uplavál, hrdě prohlásil: „*Vidíš, Aleno, jak se lepším, loni to byly jen 3.*“

Při našich četných setkáních mi velmi často připomínal, že na školním večírku jsem ho učila

Proti všem? Stavba budovy školy, 1981

tancovat při písničce Nelly Grey. Velmi rádi jsme také vzpomínali na školní výlet do Jeseníků, na jeho večerní vyprávění strašidelných historek, kdy my holky ječely a on se huronsky smál. Takových vzpomínek je mnoho.

Při našich návštěvách v Domově důchodců, když nám děkoval, že se o něho staráme, odpovídaly jsme s Janou Brašničkovou: „*Vždyť jste si nás tak vychoval.*“ Panu učiteli s láskou

Alena Jakubcová

Profesor Olič

Lepšího třídního jsme nemohli dostat. I když byl nesmírně vzdělaný, byl nám blízko. Byl téměř jedním z nás. Rozuměl nám, bavil se našimi nápady. S pochopením pro studentskou recesi nás vytahoval z průšvihů, do kterých jsme se bezhlavě řítili. Cítili jsme, že jsme JEHO třída, že nás chrání před naší nezralostí i před pedagogickým sborem. Byl to kantor se študáckou duší.

Jeho vliv byl obrovský. Myslíme, že bychom nebyli takoví, jací jsme, kdyby nebyl naším třídním. Dokonce i ty nejhoupější z nás dokázal zaujmout pro historii. Jeho hodiny dějepisu, do kterých zcela samozřejmě přimíchal výklad dobové architektury, umění, etiku, náboženství, byly jedinečné. Ale ani to ho dostatečně nevystihuje.

Nedocenitelné bylo, že tak jako dokázal zprostředkovat souvislosti historické, dokázal také ukázat kvality lidské, morální. To nás ovlivnilo na celý život. Náš vztah nekončil u školních dveří. Důvěřoval nám. Odvážil se nás vzít na týdenní výlet do Maďarska ještě po maturitě. To už jsme nepatřili do školy, ale stále jsme byli a zůstali JEHO vděčná třída.

Za třídu studující na SVVŠ 1962-1965

Zora Rysová

Strana a vláda

Poprvé jsme se potkali na prázdninové osadě v létě 1954 na Bucku u Řevničova. Já, ve škole třídní zlobič a srandista a on, mladý kantor. Na Dobříši byl na své druhé či třetí a zároveň poslední štaci a tehdy na Bucku na dětském táboře jako táborový zdravotník. Hned mě zaujal svým smíchem a vtipným glosováním denních událostí a příhod, kterým častoval děti i vedení tábora. Každý večer pro pár dětí, které se do ošetřovny vešly, na pokračování vyprávěl dobrodružnou knížku Osada pěti prstů. Na této osadě jsme se také poprvé setkali s jeho kvízovou hrou „lístečky“.

O vánočních prázdninách pak následoval zimní Bucek – v tu dobu opuštěný areál osady, kde žil jen starý správce s vlčákem a kde se v jedné ze srubových chatek na pár dní ubytovalo asi pět kluků s kantorem (tehdy jsme ho oslovovali „Pane učiteli“). Přes den organizoval výlety po zasněžených lesích, vaření, různé hry a soutěže, po večeri následovala zkouška odvahy – po jednom jsme se potmě vydávali na určité místo v lese a pak zpátky a při tom nám v chatě barvitě vyprávěl příběhy, třeba ten o řezníkovi, který manko v prodejně vyrovnával masem svých obětí. Ne každý z nás pak měl dost odvahy na to, aby šel do nočního lesa „bát se“. Na uklidněnou pak lístečky a spát. Od té doby se lístečky staly neodmyslitelnou součástí všech

dalších jedno - i vícedenních výletů, zájezdů, pobytů a putování po Čechách i Slovensku. Někdy až patnáct, ale často jen okolo pěti kluků a tři, dva, ale nejčastěji jeden kantor. A tím byl pan profesor Miroslav Olič. Dodnes slyším ten charakteristický smích. „To je pfišerný“ bývala jeho reakce na povedený vtip nebo legrační situaci a přítomní se chtě-nechtě (automaticky) přidávali.

Encyklopedické znalosti z nejrůznějších oborů. Angličtina, němčina, latina, dějepis, zeměpis. A politika. A vtipy – někdy lehce lechtivé, někdy lehce protirežimní, ale vždycky chytré. Takřka na každé věci dovedl objevit její humornou stránku. Nezdolný životní optimista, hluboce věřící katolík, skaut, pravdomluvný a charakterní člověk. Výborný pedagog, spravedlivý, možná i přísný, a někdy víc náročný k děvčatům, nevím. Obdivuhodné byly jeho organizační schopnosti

a preciznost, s jakou plánoval všechny naše výlety. A také jeho inteligentní, tichý a většinou vítězný boj s tehdejšími režimem. Kolik jeho studentů – děti protirežimně smýšlejících rodičů se mu podařilo přes odpor stranických papalášů okresní a krajské úrovně doporučit na další studium. Ale my jsme to tehdy nevěděli a ani vědět neměli, dozvídali jsme se to jen z náznaků v rozhovorech našich rodičů a pak, otevřeně, až mnohem později, po roce 1990.

V životě jsem se v duchu často ztotožňoval s filmovými nebo románovými hrdiny. Ale když se mluvilo o životních vzorech, napadla mne vždycky jen osoba našeho třídního učitele, který nás přivedl k maturitě.

Trpěl různými alergiemi, byl spíš sportovní antitalent, bál se výšek, bál se psů, bál se nebezpečných lidí, ale když bylo třeba, vždycky našel odvahu a způsob, jak překážku překonat. Tak skvělých lidí jako byl on, jsem ve svém životě mnoho nepotkal, spíš asi žádného. A díky Bohu, že jsem ho nejen potkal, ale že mě mohl učit. A nejen ve třídě. Asi jsem měl štěstí. Je mi smutno, že už tu není. Na spoustu věcí jsem se ho chtěl zeptat, poradit se. prodebatovat, zavzpomínat, zavtipkovat nebo jen tak mlčet. Už to nepůjde. Ale stejně – měl jsem štěstí.

*Ing. Václav Dvořáček
maturant 1959*

